

Advies Flora en faunawet en Natuurbeschermingswet voor Goyergracht Noord te Eemnes

**In opdracht van:
Stal Rieder vof
Goyergracht Noord K61
3755 AA Eemnes**

**AD.ECO ecologisch onderzoek- en adviesbureau
Ir. G. Nijland**

Advies Flora en faunawet en Natuurbeschermingswet voor Goyergracht Noord te Eemnes

Inhoud:

- 1 Inleiding**
- 2 Gegevens flora en fauna**
- 3 Kenschets gebied**
- 4 Natuurwaarden**
- 5 Conclusies**
- 6 Bronnen**

December 2012

AD.ECO ecologisch onderzoek- en adviesbureau
Ir. G. Nijland
Tolweg 8, 7991 TC Geeuwenbrug
Tel: 0521 345635 Mobiel 06 14287568
E-mail mail@ad-eco.nl, www.ad-eco.nl

Advies Flora en faunawet voor Goyergracht Noord te Eemnes

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Aan de Goyergracht Noord te Eemnes ligt een paardenbedrijf/gecombineerde paardenhouderij/manege met paardenstallen, schuren en een rijbak.

De gemeente Eemnes is voornemens om de huidige agrarische bestemming van het perceel waarop Stal Rieder is gevestigd te wijzigen in een bedrijfsbestemming waarna nieuwbouw zal worden gepleegd en de aanwezige opstallen (grotendeels) worden gesloopt.

Voor elk plan is het noodzakelijk dit te toetsen aan de Flora en faunawet en de natuurbeschermingswet, wat in dit advies gebeurt.

1.2 Wetgeving

Sinds 01 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12).

In aanvulling op de bestemmingsplanprocedure moet voor de uitvoering van alle ruimtelijke plannen worden onderzocht welke natuurwaarden aanwezig zijn en of er verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet zullen worden overtreden.

Dit rapport beschrijft de resultaten en conclusies van dit onderzoek voor de Goyergracht Noord te Eemnes.

Als niet aan de voorwaarden van de Flora- en faunawet wordt voldaan is het in veel gevallen mogelijk ontheffing te verkrijgen mits voldoende mitigerende en compenserende maatregelen genomen worden zodat de goede staat van instandhouding van de betreffende soorten niet in gevaar komen. De afweging over de haalbaarheid van de benodigde ontheffingen kan door AD.ECO samen met de opdrachtgever worden gemaakt. Als aan de voorwaarden voor de verlening van die ontheffingen kan worden voldaan, moet hiervoor een ontheffingsaanvraag worden ingediend bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken.

*Zorgplicht

Op alle in het wild voorkomende planten- en diersoorten, ongeacht of deze beschermd of vrijgesteld zijn of als een ontheffing is verkregen, is de zorgplicht van toepassing.

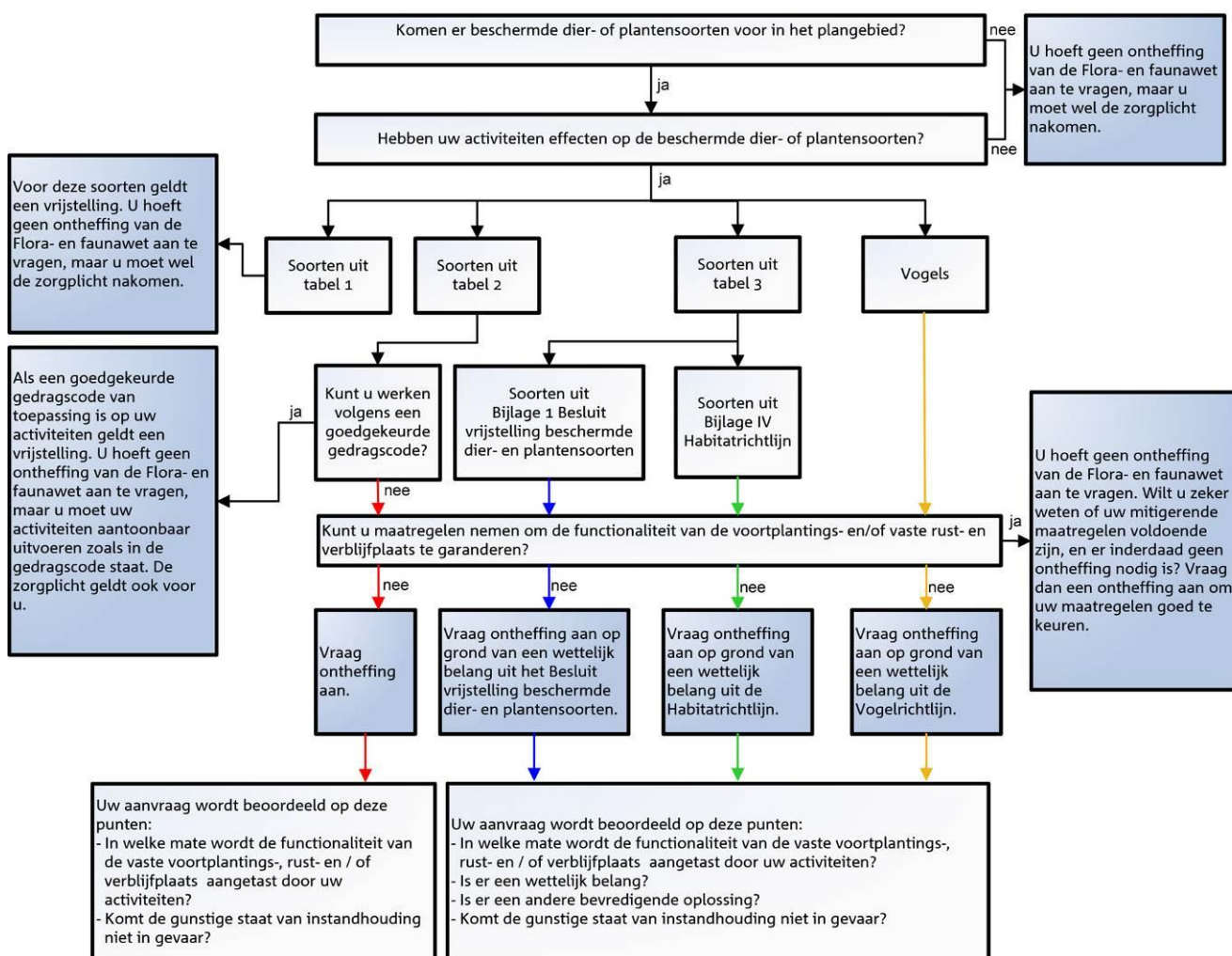
De zorgplicht gebied een ieder om voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren. Handelingen met nadelige gevolgen moeten zoveel mogelijk achterwege gelaten worden of er moeten maatregelen worden getroffen om nadelige gevolgen te voorkomen of beperken.

*Soortenbescherming

In een AMvB ex artikel 75 van de Flora- en faunawet (25 oktober 2004) is een driedeling gemaakt voor het beschermingsniveau van planten- en diersoorten.

In de AMvB is een lijst opgenomen van licht beschermde soorten (tabel 1). Dit zijn algemene soorten, waarvoor de goede staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt een vrijstellingsregeling. Hiervoor hoeft sinds 25 oktober 2004 geen ontheffing meer te worden gevraagd. Voor soorten met een gemiddeld beschermingsniveau (tabel 2) kan een ontheffing worden verleend, als er sprake is van een in het maatschappelijke verkeer gebruikelijke activiteit. In dit geval moet worden aangetoond dat er geen redelijk alternatief voor de ingreep bestaat en dat de schade wordt gecompenseerd. Kennis van de locaties en het aantal, waarin de soort voorkomt, is hierbij noodzakelijk. Voor de zwaar beschermde soorten (tabel 3) kan slechts ontheffing worden verleend in geval van een activiteit van groot maatschappelijk belang. De voorwaarden van afwezigheid van een redelijk alternatief en compensatie van alle schade gelden ook hier. Locaties en aantallen moeten bekend zijn. De bescherming van deze soorten is aangemerkt als van belang voor de gehele Europese Unie. Deze soorten moeten daarom strikt worden beschermd. De precieze indeling van alle 946 beschermde soorten over deze drie categorieën is op grond van de concept-AMvB alleen voor de licht beschermde

soorten en de bedreigde soorten redelijk zeker. In 2009 is de wet nogmaals aangepast en is hierbij ter verduidelijking een stroomschema aangereikt ter verduidelijking (volgende pagina).

*Gedragscodes voor soortenbescherming

De gedragscode heeft in de AMvB 2004 een formele status. Dit in die zin dat zij voorwaarde wordt om van bepaalde vrijstellingen gebruik te kunnen maken. Het blijft echter mogelijk ontheffingen aan te vragen. Sectoren of organisaties die besluiten een gedragscode op te stellen kunnen deze ter goedkeuring voorleggen aan de minister van EL&I. De vrijstelling geldt dan voor de categorieën

- bestendig beheer en onderhoud,
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting,

waarbij aantoonbaar is gehandeld conform een door de minister van (LNV) tegenwoordig EL&I goedgekeurde gedragscode.

Een gedragscode maakt op systematische wijze duidelijk hoe aan de voorwaarden van de vrijstelling kan worden voldaan. Belangrijke elementen hierbij zijn de begrippen 'zorgvuldig handelen' en 'significante effecten'. Uitgangspunt is, dat de gedragscode een werkwijze beschrijft waarmee overtredingen van de ge- en verboden worden vermeden. Dit voor zover dat in redelijkheid van de bedrijven en personen kan worden verwacht. Daarmee wordt aan de zorgplicht en de eis van zorgvuldig werken (artikel 2 Flora- en faunawet) invulling gegeven. Verder worden verstoringen en dergelijke die toch nog optreden, beschouwd als onvermijdelijk (ten aanzien van individuele dieren) en niet relevant voor het behoud van de gunstige staat van instandhouding van de soort (informatie AMvB 2004).

***Habitat**

De Flora- en faunawet beschermt individuele exemplaren van een soort en vaste rust- en verblijfplaatsen van diersoorten. Tevens zijn de voor een goede instandhouding van een diersoort noodzakelijke foerageergebieden en migratieroutes beschermd. Dat wordt in dit rapport ook meegewogen.

***Rode lijst**

In dit rapport wordt ook aandacht geschonken aan soorten van de Rode lijst. Hierop staan Nederlandse soorten die bijzondere aandacht nodig hebben. Deze soorten worden bedreigd, zijn erg kwetsbaar of nemen sterk in aantal af. De Rode lijsten zijn voor de meeste soortengroepen officieel door het Ministerie van EL&I vastgesteld. Toch is hun juridische status op dit moment onduidelijk. Veel Rode lijstsoorten (vooral planten) worden niet door de Flora- en faunawet beschermd.

***Natuurbeschermingswet**

Naast het soortenbeleid uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn wordt ook aandacht gevraagd voor de speciale beschermingszones uit deze regelgevingen, nu samengevoegd tot Natura 2000-gebieden. Deze zijn verwerkt in de Natuurbeschermingswet 1998 die oktober 2005 in werking is getreden. De Natura 2000 gebieden zijn beschermd conform de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. Tevens horen tot de Natura 2000 gebieden alle natuurmonumenten die onder de vorige Natuurbeschermingswet vielen.

Een ruimtelijke ingreep in of een activiteit in de buurt van (externe werking) een speciale beschermingszone mag niet plaatsvinden als deze negatieve effecten heeft op de speciale beschermingszone, tenzij het gaat om dwingende redenen van zwaarwegend maatschappelijk belang. In dit geval moet worden aangetoond dat er geen redelijk alternatief bestaat en dat alle schade wordt gecompenseerd.

Ook de Ecologische hoofdstructuur uit het Structuurschema Groene Ruimte en de Provinciale Omgevingsplannen genieten deze bescherming.

De nieuwe Natuurbeschermingswet geeft regels over het beoordelen van activiteiten die negatieve gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000. Deze regels moeten gemeenten toepassen, en worden door de provincies getoetst, als zij een besluit nemen over zulke activiteiten. Voor een activiteit buiten een richtlijngebied waarvan zonder meer duidelijk is dat de activiteit geen gevolgen kan hebben voor een richtlijngebied, kan het reguliere besluitvormingsproces worden gevolgd. Let op dat in de motivering op het ontwerpbesluit voor het vaststellen van het bestemmingsplan door de gemeenteraad, alle voorgaande stappen (onderzoeken en adviezen en daaraan verbonden conclusies) goed zijn beschreven. Ook in de gevallen als de conclusie is dat het stappenplan niet verder behoeft te worden doorlopen. Het gevaar bestaat anders dat de rechter oordeelt dat het besluit niet voldoende gemotiveerd is.

2 Gegevens flora en fauna

Voor onderzoek van het gebied is gebruikgemaakt van de soortengroepen gegevens van Natuurloket, van waarnemingen uit de soortenatlassen en internet voor zoogdieren, reptielen en amfibieën (soortenkaarten internet), vissen (ook soortenkaarten internet) en libellen.

De gegevens van het natuurloket zijn verzameld per kilometerhok. Dat is een vak van één bij één kilometer. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling van de topografische kaarten van Nederland. De gegevens van de landsdekkende soortenatlassen zijn verzameld per uurhok. Dat is een vak van vijf bij vijf kilometer, ook gekoppeld aan bovengenoemde verdeling.

Het project ligt in km-hok 146-476 en uurhok 26-52. Met het veldbezoek zijn de gegevens uit de literatuur en geraadpleegde bronnen geverifieerd en is bepaald of soorten uit overige soortgroepen zouden kunnen voorkomen.

Gegevens die staan geregistreerd per kilometerhok of per uurhok zijn niet in alle gevallen met voldoende zekerheid tot het te onderzoeken plangebied te herleiden. Bovendien geven de meeste atlassen geen volledig beeld van de voorkomende soorten en zijn de gegevens vaak gedateerd. Met behulp van de kennis over leefgebieden van soorten, de indruk die van het plangebied is verkregen is van alle groepen een compleet beeld ontstaan over het voorkomen van de soorten in het gebied.

Het gebied is op 14 december 2012 bezocht om een indruk te krijgen van het gebied en het km-hok en uurhok gegevens in plaatselijk perspectief te zetten.

Plangebied

3 Kenschets gebied

3.1 Beschrijving van het gebied

Het plangebied betreft een perceel landbouwgrond met hierop een paardenbedrijf/gecombineerde paardenhouderij/manege bestaande uit een rijbak, stallen voor de paarden en enige schuren voor opslag aan de Gooyergracht Noord net ten noordoosten van Blaricum in de gemeente Eemnes. Het omliggende gebied is agrarisch gebied dat vroeger deel uitmaakte van de rand van de Eempolder maar door de aanleg van de A27 is afgesneden van de boerderijen in Eemnes. De percelen liggen vrij laag. Het open landbouw gebied grenst aan de westkant aan de heide van de Oostermeent. Aan de oostkant ligt de A27 met begeleidende beplanting.

3.2 Beschrijving van de plannen

In het plangebied wil de eigenaar het/de reeds lang bestaande paardenbedrijf/gecombineerde paardenhouderij/manege voorzien van meer duurzame gebouwen waardoor de bedrijfsvoering beter en eenvoudiger is uit te voeren en het geheel een in het landschap passende uitstraling krijgt.

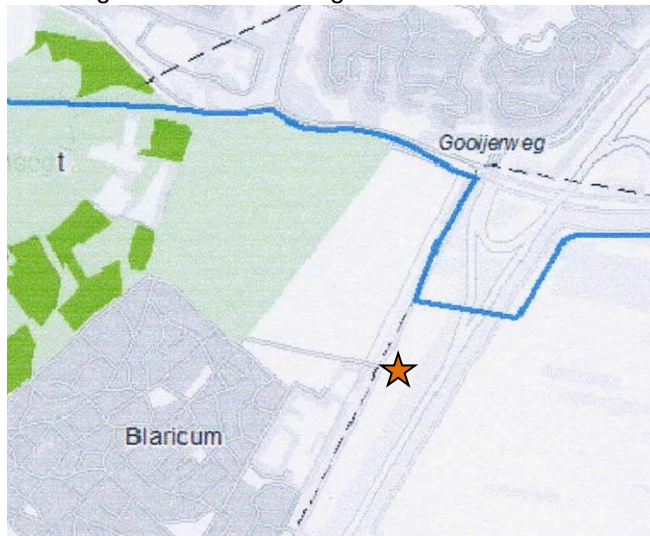
4 Natuurwaarden

4.1 Gebiedsbescherming

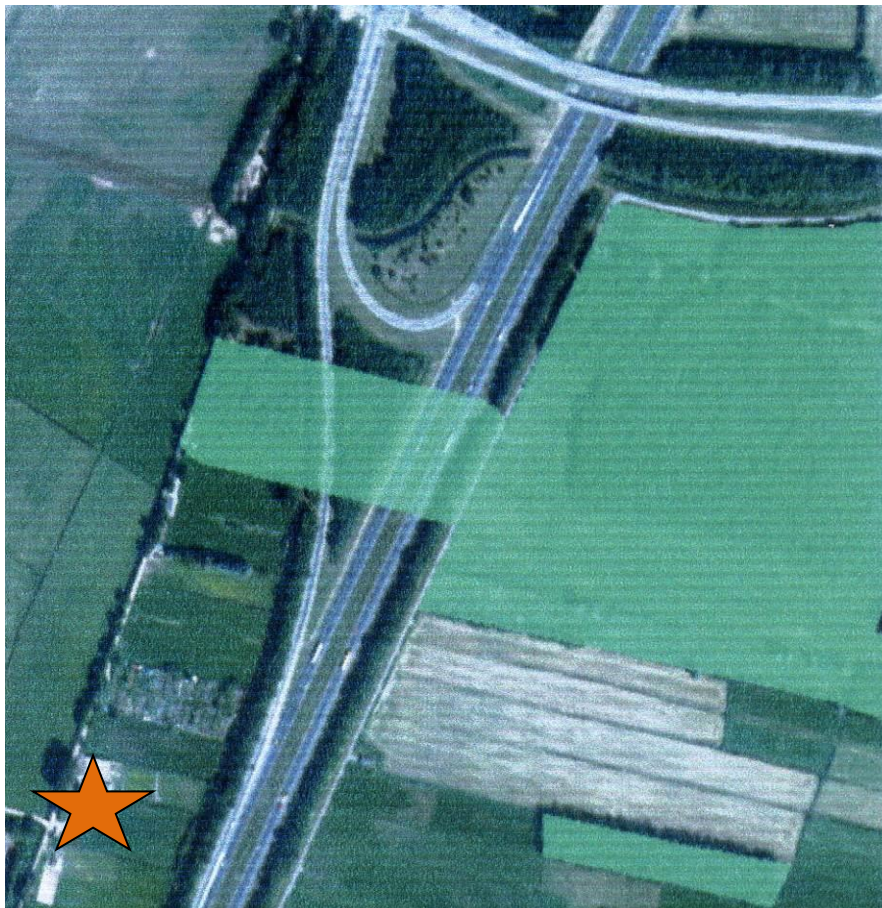
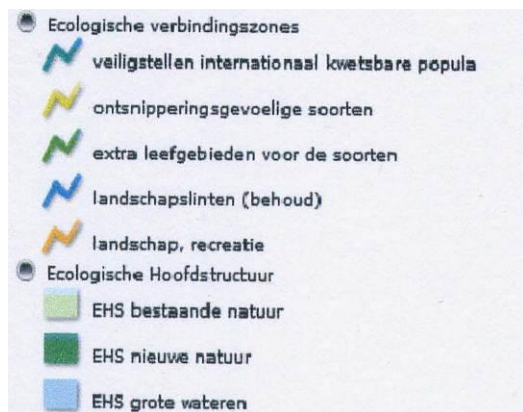
In de ruime omgeving van de planlocatie ligt het Natura 2000 gebied Eemmeer en Gooimeer Zuidoever. Dit ligt zover van het plangebied en ervan gescheiden door de A27 dat er van beïnvloeding vanuit het plangebied geen sprake kan zijn. Daarom is hier geen vergunning nodig in het kader van de natuurbeschermingswet.

Ook ligt het plangebied op enige afstand van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Utrecht en Noord-Holland. (zie kaartjes)

Er is geen invloed op de EHS te verwachten van de bouwplannen die grotendeels vervanging van minder geschikte bebouwing behelzen.

Kaart EHS Noord-Holland

Kaart EHS Utrecht

De Groene vlakken vormen de EHS.

Soortbescherming

4.2 Vaatplanten

Gegevens

De gegevens zijn verzameld bij het veldbezoek op 14 december 2012.

Inventarisatie

Het plangebied ligt in weilanden met sloten op een venige bodem. Door het intensieve gebruik zijn hier geen bijzondere soorten aanwezig. Wel staan aan de Goyergracht Noord twee fraaie iepen en een aantal grote populieren

Effecten

Door de plannen worden geen beschermde planten bedreigd.

Fauna

4.3.1 Zoogdieren - grondgebonden

Gegevens

Gebruik is gemaakt van de gegevens uit de landelijke zoogdierenatlas. Voor de atlas is de verspreiding van zoogdieren in kaart gebracht op basis van uurhokken in de periode 1970-1988 en de recente verspreidings gegevens op internet.

Deze gegevens zijn redelijk bruikbaar voor de beoordeling van dit gebied.

Inventarisatie

De atlas geeft hier 19 soorten aan. De meeste hiervan kunnen in de omgeving voorkomen.

Er zijn bij het veldbezoek alleen diersporen van bruine rat gevonden die op verblijf wijzen.

De waarschijnlijk aanwezige soorten egel en enkele muizensoorten zullen indien aanwezig bij de sloop gestoord worden maar dit zal geen invloed hebben op de stand van de soorten in dit gebied. Bovendien is na de aanleg het gebied weer beschikbaar voor de soorten.

De schuren zijn weinig geschikt voor verblijf van de steenmarter en hiervan zijn geen sporen aangetroffen nog wordt deze soort gemeld door de NDFF.

Effecten

De aanwezige soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd door de plannen.

4.3.2 Zoogdieren - vleermuizen

Gegevens

De gebruikte gegevens zijn afkomstig uit de vleermuisatlas. Deze atlas geeft de verspreiding van vleermuissoorten op uurhok niveau weer van de periode 1985-1994. De gegevens zijn aangevuld met recente waarnemingen van internet. Deze gegevens zijn redelijk bruikbaar voor de beoordeling van dit gebied.

Inventarisatie

In het uurhok rond het plangebied zijn volgens de atlas 6 soorten waargenomen. Dit zijn franjestaart, meervleermuis, gewone en ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger, ook watervleermuis kan hier verwacht worden. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn gebouwbewonende soorten. De te slopen opstallen zijn ongeschikt voor bewoning door vleermuizen. (geen spouwmuren, te laag en golfplaten daken, veel tocht in de halfopen rundveestal etc.) Op het erf foeragerende vleermuizen kunnen dat gewoon blijven doen.

Effecten

Door de plannen worden eventueel foeragerende vleermuizen niet bedreigd in hun voortbestaan te meer daar de eigenaar zeer gesteld is op de beplanting en deze eerder zal uitbreiden dan beperken.

Ook worden geen potentiële verblijfplaatsen vernietigd. Bij de nieuwbouw is het mogelijk verblijfplaatsen voor gebouwbewonende soorten te bieden.

4.5 Vogels

Inventarisatie

Er zijn geen gegevens van anderen gebruikt.

Gegevens

In het broedseizoen mag volgens de wet geen enkele vogelsoort gestoord worden dus mag dan alleen met het werk begonnen worden als aangetoond wordt dat er geen vogels broeden. Het broedseizoen wordt gerekend van 15 maart tot 15 juli. Dit is echter een indicatie, bepalend is of een broedgeval aanwezig is ook buiten de aangegeven periode. Er broeden meerdere paren boerenzwaluw in de stallen. Daar de stallen pas gesloopt worden als de/het nieuwe gebouw(en) staan en hierin weer ruimte is voor de boerenzwaluw is dit voor deze soort geen bedreiging.

Daarnaast zullen op dit plangebied nauwelijks vogelsoorten broeden. In de beplanting rond het plangebied en bij het huis broeden mogelijk soorten zoals roodborst, winterkoning, heggenmus, vink, merel, zanglijster, houtduif en andere zangvogels als zwartkop en tjiftjaf.

Al deze soorten zullen weinig hinder ondervinden van de werkzaamheden.

Van de lijst met jaarrond beschermde vogels komt hier alleen de boerenzwaluw als broedvogel voor. Het erf is mogelijk geschikt voor kerkuil en na de nieuwbouw huismus, maar er is geen activiteit van deze soorten vastgesteld. Volgens de NDFF komen deze soorten niet in dit uurhok voor.

Effecten

De voorkomende soorten komen ook in de omgeving voor en worden door de tijdelijke storing niet bedreigd in hun voortbestaan. Voor de boerenzwaluw wordt voor vervangende woonruimte gezorgd.

4.6 Amfibieën en reptielen

Gegevens

De gegevens van amfibieën en reptielen zijn afkomstig van verspreidingskaarten van RAVON op Internet. Hierop is de verspreiding per uurhok aangegeven voor de periode 2001-2011. Deze zijn redelijk recent en vrij wisselend in hun volledigheid.

Inventarisatie

In het uurhok worden volgens de RAVON gegevens kleine watersalamander, bruine kikker, gewone pad, rugstreeppad, poelkikker, bastaardkikker, meerkikker en heikikker waargenomen. De beschermde soorten als poelkikker en heikikker zijn hier niet te verwachten. Deze komen waarschijnlijk in de Oostermeent of de Eempolder voor. De rugstreeppad zou bij de bouw kunnen opduiken. Ook nu al is de paardenbak een aantrekkelijke verstopplaats. Deze bak blijft bestaan. Verstandig is het geen grote heldere plassen te creëren die kunnen dienen als voortplantingswater.

De reptielen ringslang en levendbarende hagedis zijn voor dit uurhok opgegeven. De levendbarende hagedis is weer typisch een soort voor de Oostermeent. De ringslang kan hier zeker langskomen in de Goyergracht of de perceelsloten. Deze beschermde soort is te helpen door de aanleg van een broeihoop bv. aan het eind van het perceel van slootmaaisel, takken en paardenmest. De ringslang legt hier graag zijn eieren in.

Effecten

Er worden geen nadelige effecten op amfibieën of reptielen verwacht.

4.7 Vissen

Gegevens

De gegevens van vissen zijn afkomstig van verspreidingskaarten van RAVON op Internet. Hierop is de verspreiding per uurhok aangegeven voor de periode 2001-2011. Deze zijn redelijk recent en vrij wisselend in hun volledigheid.

Inventarisatie

In het uurhok zijn 17 soorten vis waargenomen waaronder de beschermde bittervoorn en grote en kleine modderkruiper.

Effecten

Er zijn perceelsloten op de planlocatie, maar deze worden niet veranderd. Daardoor is er geen invloed op de aanwezige vissen te verwachten.

4.8 Insecten

Het huidige plangebied is niet geschikt voor beschermde insecten.

4.9 Overige

De aanwezigheid van de beschermde Rivierkreeft, Wijngaardslak en Bataafse stroommossel in het plangebied kan worden uitgesloten.

5 Conclusie

5.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet in beschermingszone van een Natura 2000 gebied. Er is ook geen sprake van externe werking gezien de afstand tot dergelijke gebieden en de aard van de ingreep. Er is dus geen vergunning in het kader van de natuurbeschermingswet 1998 nodig.

Het plangebied ligt nabij de Ecologische Hoofdstructuur. De plannen op dit perceel zullen geen invloed hebben op deze zone.

5.2 Soortbescherming

5.2.1 Niet beschermde of bedreigde soorten

Er zijn geen vaatplanten in het plangebied waarvoor ontheffing moet worden aangevraagd.

De plannen bedreigen de in het gebied voorkomende insecten, amfibieën, reptielen, vissen en zoogdieren niet.

5.2.2 Vogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd op basis van de Flora en faunawet. Daarmee is in principe iedere ontwikkeling moeilijk te realiseren. Toch zal ontwikkeling mogelijk moeten blijven. Er zal dus een goede afweging over de gevolgen moeten worden gemaakt.

Werkzaamheden in het terrein betekent tijdelijke verandering van het leefgebied van de voorkomende vogelsoorten. Dit zal geen relevante gevolgen hebben voor het voortbestaan van de vogelsoorten of -populaties. De werkzaamheden mogen alleen in het broedseizoen begonnen worden als is aangetoond dat er geen vogels broeden. De aanwezige boerenzwaluwen krijgen in de nieuwe bebouwing ruim voldoende gelegenheid om hier te blijven broeden.

5.2.3 Nader onderzoek

Er is geen nader onderzoek noodzakelijk naar het voorkomen van vleermuizen of andere soorten. Met de uitgevoerde quickscan is de locatie voldoende onderzocht.

6 Bronnen

6.1 Veldwerk

Het gebied is 14 december 2012, in de middag, bezocht door ir. G. Nijland om een indruk te krijgen van het terrein. Het was regenachtig bewolkt weer met enige wind. Temperatuur ca. 6°C.

6.2 Media

- www.telmee.nl overzicht recente en beschikbare gegevens planten en dieren;
- www.ravon.nl informatie over (verspreiding) van herpetofauna en vissen

6.3 Literatuur

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7, Nationaal natuurhistorisch museum Naturalis, KNNV uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, J.B.M. Thissen, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht 1992;
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden en A. van Diepenbeek, Zoogdieren van West-Europa, Stichting Uitgeverij KNNV en Vereniging Natuurmonumenten, Utrecht 1994;
- Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij KNNV Utrecht 1997;
- Meijden, R. van der, Heukels' Flora van Nederland, 23^e druk, Wolters-Noordhoff Groningen 2005;
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002, De Nederlandse libellen (Odonata) – Nederlandse fauna 4, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden;
- Nie, dr. H. de, Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen, Media Publishing en Stichting Atlas Verspreiding, Doetinchem 1993;
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002, Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000 – Nederlandse fauna 5, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden;
- Westhoff, dr. V., drs. A.J. den Held, Plantengemeenschappen in Nederland,